

Kangasala

OKSALLA YLIMMÄLLÄ

Koululaisten iltapäivätoiminta Kangasalla

Toimintasuunnitelma

1.8.2026 alkaen

Sisällysluettelo

1	Toiminta-ajatus ja tavoitteet	2
2	Sisällölliset painotusalueet ja suunnittelun periaatteet	3
3	Toiminnan järjestämiseen liittyvät keskeiset asiat	4
3.1	Toimintapaikat ja -tilat	4
3.2	Toiminta-aika	5
3.3	Toimintamaksu	5
3.4	Toiminnasta tiedottaminen	6
3.5	Toimintaan hakeminen ja valintakriteerit	6
3.6	Toiminnasta irtisanoutuminen ja paikan vaihto	7
3.7	Lapsiryhmän koko	7
3.8	Henkilöstön rakenne ja kelpoisuus	7
3.9	Ohjaajien rikostaustan selvittäminen	7
3.10	Kuljetusten järjestäminen	7
3.11	Välipalan järjestäminen	8
3.12	Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma	8
3.13	Vakuutus	8
4	Toiminnan seuranta ja arviointi	9
4.1	Iltapäivätoiminnan arviointi	9
5	Iltapäivätoiminnan yhteistyö ja tiedonkulku	9
6	Iltapäivätoimintaa ohjaavat säädökset	10

1 Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kangasalan kaupunki järjestää iltapäivätoimintaa, jolla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa. Toiminnan kokonaisuudesta ja koordinoinnista vastaa kaupunki. Kangasalan iltapäivätoimintaa koordinoi kaupungin sivistyskeskuksen opetus- ja koulutuspalvelut. Toimintasuunnitelmasta päättää sivistyslautakunta. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet sekä toimintaa säätävät lait ja asetukset ovat toimintasuunnitelman liitteenä.

Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee edistää lapsen hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista; lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen, kasvun ja kehityksen tukeminen, koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen sekä varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen.

2 Sisällölliset painotusalueet ja suunnittelun periaatteet

Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimintapaikkakohtaisesti sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta. Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon perusteiden määräykset, toiminnassa mukana olevien lasten määrät, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmätyöskentelyyn. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille.

Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lapsen, huoltajan ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä, vaikuttaa toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kaupungin muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Sisältöjä valittaessa on kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä.

Iltapäivätoiminta kootaan sisällöllisistä kokonaisuuksista, joita ovat: eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus, leikki ja vuorovaikutus, liikunta ja ulkoilu, ruokailu ja lepo, kulttuuri ja perinteet, kädentaidot ja askartelu, kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu, mediataidot, arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa sekä erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit.

3 Toiminnan järjestämiseen liittyvät keskeiset asiat

3.1 Toimintapaikat ja -tilat

Kangasalan kaupunki järjestää iltapäivätoimintaa kaikille 1. vuosiluokan sekä 2.-9. vuosiluokkien niille oppilaille, joilla on oppilaskohtaista tukea koskeva päätös tai oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite (Perusopetuslaki 20 c § ja 20 i §). Mikäli ryhmässä on tilaa, voidaan toimintaan ottaa myös 2. vuosiluokkien muita kuin em. perusopetuslakiin perustuvia tuen oppilaita. Tarvittaessa suoritetaan arvonta. Ryhmien ollessa täynnä hakuajan ulkopuolella hakeneet sijoitetaan varasijoille.

Kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa koko perusopetuksen ajan ja kuuluu siten kunnan järjestämän aamu- ja iltapäivätoiminnan piiriin.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) tuli voimaan 1.1.2025. Lapset ja nuoret, joilla on voimassa oleva kehitysvammalain mukainen päätös palvelusta, eli erityishuollon päätös, voivat jatkossa saada maksutonta iltapäivätoimintaa. Kehitysvammalain perusteella myönnettyyn maksuttomaan palveluun sisältyvät myös kuljetukset iltapäivätoiminnasta kotiin. Maksuttomat kuljetukset jatkuvat palvelupäätöstä vastaavan ajan. Näiden päätösten voimassaolo päättyy viimeistään 31.12.2027, jolloin vammaispalvelulakien siirtymäaika päättyy.

Iltapäivätoimintaa järjestää Kangasalan kaupungin lisäksi Kangasalan Urheilijat KU-68 ja YMCA Tampere.

Iltapäivätoiminnassa lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön. Toiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee varmistaa, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettuja tavoitteiden saavuttamista, sitä suunniteltaessa

tulee ottaa huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus.

3.2 Toiminta-aika

Iltapäivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin klo 12.00-16.00. Iltapäivätoiminta alkaa lapsen koulupäivän päätyttyä. Koulujen loma-ajat eivät kuulu toiminnan piiriin. Perheet hyödyntävät tarjolla olevan toiminta-ajan tarpeidensa mukaisesti. Tarkoituksenmukaista on ajoittaa toiminta sellaiseen ajankohtaan, jolla voidaan välttää lasten yksinolo ja tukea koulunkäynnin, huoltajien työelämän ja perheiden vapaa-ajan yhteensovittamista. Perheet sitoutuvat joko lyhennettyyn (3 h/pvä tai 12 päivää/kk) tai kokoaikaiseen (4 h/pvä) iltapäivätoimintaan. Toimintaan osallistumisen aikaa voi vaihtaa syyskuussa ja tammikuussa.

3.3 Toimintamaksu

Kaupunki päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä, joka saa olla 570 tunnin osalta enintään 148 € ja 760 tunnin osalta enintään 197 €. Kangasalla iltapäivätoiminnan järjestäjät perivät osallistujilta 132 €/kk lyhennetystä iltapäivätoiminnasta (enintään 3 h/pvä tai 12 pvää/kk) tai 176 €/kk, jos lapsi osallistuu kokoaikaiseen iltapäivätoimintaan (4 h/pvä). Mikäli samasta perheestä on iltapäivätoiminnassa yhtä aikaa useita lapsia, korkeintaan kahdesta peritään maksua. Jos iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Lukuvuoden alkaessa kesken kuukauden kuukaudesta peritään puolet normaalista maksusta, eli elokuun 2026 iltapäivätoiminnan maksu on joko 66 € tai 88 €. Lukuvuoden päättyessä kesäkuussa kesäkuun toimintapäiviltä veloitetaan kuukausimaksusta laskettu päiväkohtainen hinta.

Maksusta peritään vain puolet, jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä. Jos sairau-

desta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi aloittaa iltapäivätoiminnassa aikaisintaan kuukauden 15. päivänä tai ei muusta kuin sairaudesta johtuvasta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, peritään kuukausimaksusta puolet. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja. Maksut perii toiminnan järjestäjä.

Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Poikkeuksellista maksua haetaan kirjallisesti ja siitä päättää iltapäivätoiminnan koordinaattori. Maksualennusta tai maksuvapautusta tulee hakea saman kuukauden aikana toiminnan aloittamisajankohdasta. Mikäli maksualennusta tai maksuvapautusta haetaan myöhemmin, tehdään päätös sen kuukauden alusta alkaen, jolloin hakemus on saapunut. Iltapäivätoiminnan koordinaattoriin tulee olla yhteydessä tulojen muuttuessa kesken toimintakauden.

3.4 Toiminnasta tiedottaminen

Toiminnan järjestäjät tiedottavat toiminnasta huoltajille.

3.5 Toimintaan hakeminen ja valintakriteerit

Toimintaan hakeminen tapahtuu sähköisellä hakulomakkeella. Iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan Wilmassa, kaupungin verkkosivuilla sekä iltapäivätoiminnassa.

Toimintaan hakeneita tiedotetaan kevään aikana paikan saamisesta, toiminnan järjestäjästä sekä iltapäivätoiminnan paikasta. Yksiköissä, joissa on useampi kuin yksi iltapäivätoiminnan järjestäjä, lapselle ei voida taata mahdollisuutta päästä tiettyyn ryhmään. Paikkaa ei myöskään voida taata hakemuksen saavuttua hakuajan jälkeen. Tällöin lapsi otetaan varasijalle. Iltapäivätoiminnassa sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita (perusopetuslaki 48 b § 2 mom.).

3.6 Toiminnasta irtisanoutuminen ja paikan vaihto

Iltapäivätoiminnasta voi irtisanoutua. Irtisanoutuminen tulee tehdä kirjallisesti iltapäivätoiminnan koordinaattorille. Irtisanoutumiset ja mahdolliset toimintapaikkavaihdot tulee tehdä kuukauden 10. päivään mennessä. Muutos astuu voimaan seuraavan kuukauden alusta alkaen.

3.7 Lapsiryhmän koko

Iltapäivätoiminnan ryhmäkoot määrittyvät tarkemmin hakuajan jälkeen. Ryhmäkokoon vaikuttaa lasten todennäköinen osallistumismäärä, kuitenkin niin, että yhtä ohjaajaa kohden tulee olla korkeintaan 15 lasta. Ryhmän perustamisen edellytyksenä on, että toimintaan hakee vähintään kymmenen (10) lasta, joista vähintään kuuden tulee olla 1. vuosiluokan oppilaita.

3.8 Henkilöstön rakenne ja kelpoisuus

Iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Lain mukaan kaupungin tulee varmistaa ohjaajien riittävä määrä ja osaaminen. Iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3.9 Ohjaajien rikostaustan selvittäminen

Lain vaatima lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi tarpeellinen ote rikosrekisteristä pyydetään nähtäväksi kaikilta niiltä henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa ilman huoltajan läsnäoloa.

3.10 Kuljetusten järjestäminen

Perusopetuslain 48 b §:n (HE 57/2003) mukaan kunnalla ei ole velvollisuutta erikseen järjestää koulukuljetusta.

Koulukuljetusperiaatteiden mukaan oppilaan osallistuessa iltapäivätoimintaan, kaupunki ei järjestä kuljetuksia koulusta iltapäivätoimintaan eikä ilta-

päivätoiminnasta kotiin. Oppilas ei ole oikeutettu kuljetukseen lääkärin lausunnon tai koulumatkan vaarallisuuden perusteella iltapäivätoiminnasta kotiin.

Keskitetyn erityisopetuksen ryhmissä opiskeleville oppilaille järjestetään tarvittaessa opiskeluhuollollisin perustein kuljetus iltapäivätoiminnasta kotiin. Päätöksen kuljetuksen tarpeesta tekee koulun rehtori asiantuntijalausuntojen perusteella ja/tai monialaisen opiskeluhuollon käsittelyn jälkeen.

3.11 Välipalan järjestäminen

Välipala tulee tarjota jokaiselle iltapäivätoimintaan osallistuvalla. Iltapäivätoiminnan järjestäjät saavat hoitaa välipalan tarjoamisen katsomallaan tavalla. Kangasalan kaupunki ei vaadi ohjaajilta hygieniosaamistodistusta, koska ohjaajat eivät valmista välipalaa. Lisäksi kaupungin ryhmissä lapsille tarjotaan elintarvikkeita, joiden tarjoaminen ei vaadi hygieniosaamistodistusta. Jos iltapäivätoiminnan järjestäjien ei ole mahdollista hoitaa välipalaa itse, se voidaan tarjota koulun ateriapalvelun kautta. Tällöin ateriapalvelu laskuttaa suoraan palvelun tuottajaa.

3.12 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Iltapäivätoiminnassa lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön. Toiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Toiminnan järjestäjänä kaupungin tulee varmistaa, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia. Toimintapaikoissa tulee olla voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma.

3.13 Vakuutus

Kaikki iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset ovat vakuutettuja tapaturman varalta. Iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton. Muutoin lapsen vakuutusturva tulee hoitaa perheen omilla vakuutuksilla.

4 Toiminnan seuranta ja arviointi

4.1 Iltapäivätoiminnan arviointi

Kaupungin tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin keskeiset tulokset tulee julkistaa. Toimintaa arvioidaan suhteessa sen tavoitteisiin. Arviointia toteuttavat iltapäivätoiminnan järjestäjät yhdessä iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten ja heidän huoltajien kanssa. Arviointia toteutetaan lukuvuosittain eri kohderyhmille. Arvioinneilla pyritään kehittämään iltapäivätoimintaa vastaamaan asetettuja tavoitteita mahdollisimman hyvin. Toimintasuunnitelma päivitetään tarvittaessa.

5 Iltapäivätoiminnan yhteistyö ja tiedonkulku

Yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa kuuluu osana iltapäivätoimintaa. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, joilla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäistä kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Perheitä kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Koulun yhteistyö tarkoittaa mm. lasten lukujärjestyksiä, poikkeuksellisia koulupäiviä sekä lasten kuulumisien vaihtoa. Yhteistyötä huoltajien kanssa pyritään toteuttamaan esim. tutustumispäivällä tai vanhempainillalla. Toiminnasta tiedotetaan huoltajille säännöllisesti ja lapsen kuulumisia vaihdetaan myös päivittäin huoltajan hakiessa lapsen toiminnasta. Lisäksi kaupungin järjestämässä toiminnassa on käytössä Wilma.

Iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa ilmaista sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista

vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Jos lapsi siirtyy toisen iltapäivätoiminnan järjestäjän toimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden iltapäivätoiminnan järjestäjän pyynnöstä.

6 Iltapäivätoimintaa ohjaavat säädökset

Perusopetuslaki:

[628/1998 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet:

[Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011](#)